

Granskningsredogörelse Vattentjänstplan för Haninge kommun, granskningshandlingar

Genomförande

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2024-12-11 §7 att genomföra granskning för Vattentjänstplan för Haninge kommun. Granskningsförslaget har varit utställt under tiden 2024-12-20 till 2025-01-24. Granskningsförslaget har också sänts till Länsstyrelsen i Stockholm och till Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund (SMOHF), samt annonserats på kommunens anslagstavla i kommunhuset. Information har också spridits genom kommunens hemsida och till väg/tomtföreningar och vissa föreningar i särskilt berörda områden.

Sammanfattning

Under granskningstiden inkom 12 yttranden. Nedan beskrivs de revideringar som gjorts i handlingarna med anledning av inkomna synpunkter.

Vattentjänstplanen antagandehandling:

- Rubriken på avsnitt 3.1.2 har ändrats från *Vattenförsörjning* till *Dricksvattenförsörjning* för att tydliggöra att det är dricksvatten stycket handlar om (Länsstyrelsen)
- En mening om dagvatten vid nya detaljplaner har förtydligats i avsnitt 3.2.6 (SMOHF)

Ett fel har också rättats i Bilaga 2, områdesbeskrivningen, gällande Malmen där rätt antal fastigheter ska vara cirka 150 och vattentillgången uppskattas till cirka 200 l/fastighet och dygn.

Vattentjänstplanens antagandehandling och bilaga 2, områdesbeskrivningen, har också förtydligats språkligt.

Inkomna synpunkter och kommunens kommentarer

Inkomna synpunkter redovisas nedan med kommunens svar efter respektive synpunkt. Personnamn och fastighetsbeteckningar anges inte.

1. Myndigheter

1.1 Länsstyrelsen Stockholm

Vattenskyddsområden och dricksvatten

- Länsstyrelsen håller med SMOHF om att avsnitt 3.1.2 Vattenförsörjning, skulle kunna förtydligas med en underrubrik om Dricksvatten.
- Länsstyrelsen noterar att det i avsnitt 3.1.2.2 Utmaningar redogörs för att det finns miljöfarliga verksamheter i närområdena till lokala vattenskyddsområden och vattentäkter. Länsstyrelsen vill därför göra ett medskick till kommunen att i samband med ansökningar om revidering eller inrättande av vattenskyddsområden, göra en risk- och

konsekvensanalys över dessa verksamheters påverkan, i syfte att långsiktigt skydda grund- och ytvatten mot vattenförorening och säkra framtida dricksvattenförsörjning.

Skyfallsrisk

Enligt lagen om allmänna vattentjänster 6b § ska en vattentjänstplan innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

- Länsstyrelsen rekommenderar kommunen att inkludera en sammanställning från den interna handlingsplanen av åtgärderna som är nödvändiga för att säkerställa den allmänna VA-anläggningens funktion vid skyfall i vattentjänstplanen som ska tas fram.

Kommunens svar

Rubriken på avsnitt 3.1.2 har ändrats från *Vattenförsörjning* till *Dricksvattenförsörjning* för att tydliggöra att det är dricksvatten stycket handlar om. Risk- och konsekvensanalys görs enligt vägledningar vid upprättande av vattenskyddsområden. I vattentjänstplanen beskrivs typiska åtgärder som kan bli aktuella för att säkerställa VA-anläggningens funktion vid skyfall men handlingsplanen utgör ett internt dokument.

1.2 Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund

Remissyttrande över Vattentjänstplan granskningshandling i Haninge kommun.

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund beslutar att lämna följande yttrande:

1. På sidan 26 står att ”Dagvattenåtgärder genomförs vid behov vid ny bebyggelse (nya detaljplaner).”

Det bör klargöras vad som avses med ”vid behov”. Förbundet menar att dagvattenfrågan alltid bör beaktas i samband med detaljplanering och eventuella dagvattenåtgärder ska genomföras baserat på resultat av en dagvattenutredning.

Bakgrund Haninge kommun skickade ut en samrådsversion av vattentjänstplanen i slutet av maj 2024. Förbundet gavs möjlighet att yttra sig över förslaget och skickade in yttrandet i slutet av juni 2024. I slutet av januari 2025 skickade Haninge kommun en granskningsversion av vattentjänstplanen till förbundet där mindre ändringar har gjorts.

Kommunens svar

Kommunen håller med om SMOHF:s resonemang och det är så arbetssättet är vid nya detaljplaner. Meningen ändras till: Dagvattenfrågan beaktas alltid i samband med ny bebyggelse (nya detaljplaner) och eventuella dagvattenåtgärder genomförs baserat på resultat av en dagvattenutredning.

1.3 Södertörns brandförsvarsförbund

Ett något sent yttrande här. Vill bara förmedla att vi har tagit del av dokumentationen och har inget att erinra gällande vattentjänstplanen.

Vi noterar att brandförsvaret inte har en direkt roll i handlingen. Den eventuellt framtida skyfallsproblematiken nämns i handlingen, och brandförsvaret är involverad kring detta i samverkan med länsstyrelsen. Har Haninge kommun behov av en dialog med brandförsvaret möter vi gärna upp det.

Kommunens svar

Yttrandet noteras.

2. Synpunkter från privatpersoner, föreningar och verksamhetsutövare uppdelat per område

2.1 Lyckebyn

2.1.1 Privatperson. För vår del har vi ingen önskan om utbyggnad av kommunalt VA i Lyckeby. Däremot bör kommunen i samarbete med Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund inspektera de enskilda avlopp som finns i området och se till att de lever upp till de miljökrav som finns. Då denna vattentjänstplan har ändrat förutsättningarna för oss i Lyckeby och som så småningom kan vara i behov av att se över våra enskilda VA anläggningar känns det osäkert att göra investeringen om planen kan komma att ändras igen. Om kommunalt VA trots allt kommer bli aktuellt behöver vi få veta när detta kommer att ske eller att vi i så fall kan välja att inte ansluta oss.

Kommunens svar

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund kommer att utföra inventeringar av enskilda avlopp och lägger upp planen för det arbetet. Kommunal VA-planering kan inte ge garantier för fastighetsägare utan är en vägledning om hur planeringen ser ut den närmaste tiden. Samtidigt behöver fastighetsägare uppfylla krav på enskilda avlopp. Kommunens VA-rådgivning kan hjälpa till med råd och avvägningar för enskilda fastighetsägare.

2.2 Högdalen

2.2.1 Privatperson. Åsikt om vattentjänstplanen gällande område Högdalen Haninge kommun Jag bor på Högdalsvägen och har ett eget reningsverk (Baga) och jag är inte intresserad av kommunalt vatten och avlopp. Nationalparken och Naturre reservaten ska skyddas mot bebyggelse. Även skogsområden i direkt anslutning till dessa bör få vara orörda. Nuvarande bebyggelse i området bör inte förtätas och fastigheter bör inte ges styckningsrätt.

Det är i dag ett hårt tryck på Nationalparken och det är därför viktigt att gränsande områden som också har stora naturvärden skyddas. Ytterligare ett argument att bevara dessa områden är den omfattande hästverksamhet. Helt generellt måste jag även få nämna det vansinniga i att transportera avloppsvatten många mil för rening samt att man gör samhället ännu mer sårbart om allt dricksvatten kommer från ett och samma ställe.

Kommunens svar

Högdalen bedöms kunna ha kvar enskild VA-försörjning enligt denna vattentjänstplan.

2.3 Malmen, Dalarö**2.3.1 Privatperson**

Vi är sedan många år fritidsboende på Malmen, Dalarö, och ställer oss frågande till de slutsatser och argument på vilka kommunen grundar sitt förslag till att inte bygga ut kommunalt vatten och avlopp till Malmens tomtägare.

Vi kan inte hitta de analyser och underlag, för Malmen specifikt, som kommunen grundar sitt förslag på när de påstår att kvalitet och tillgång till vatten är tillräcklig. Det som har framgått är att det är vattenkvalitet och tillgång för Tegelbruket och Kolbotten som ligger till grund för analysen vilket inte speglar situationen för området Malmen.

Enligt oss ser verkligheten för Malmen ut som följer:

- Många av de enskilda brunnarna har bristande vattenkvalitet, antingen från och till, eller ständigt. Många använder därför inte sitt eget vatten som dricksvatten utan hämtar vatten i dunkar från de fåtal gemensamma tappställen som finns på området
- Tillgången till vatten varierar kraftigt. Återkommande under året klarar många brunnar inte av att ge tillräckligt med vatten. Under en varm och torr sommar, som den 2018, sinade huvuddelen av de enskilda brunnarna
- Många fastigheter på Malmen har endast tillgång till vatten på sommaren

Det är rimligt att anta att ovanstående förutsättningar inte kommer att bli bättre de kommande åren utan snarare sämre, då tillgången till grundvatten kommer att fortsätta försämras ju mer grundvatten som tas upp ur marken. Vi anser också att det går att argumentera för att likabehandling ska gälla med närliggande områden som Tegelbruket och Kolbotten. Detta speciellt mot bakgrund av att kommunens analyser och underlag till stor del grundar sig på förutsättningarna för just Tegelbruket och där mycket talar för att Malmen har sämre förutsättningar vad gäller kvalitet och tillgång till vatten. Det finns givetvis fler argument för kommunalt vatten och avlopp baserat på hur avloppen idag fungerar på Malmen, samt de förväntningar (baserat på kommunens tidigare planer) som finns i området om en ny detaljplan som medger större byggrätter. Enligt ”Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster” anser vi därför att Haninge kommun är ansvariga att bygga ut vatten och avlopp även till Malmen för att säkerställa tillräcklig kvalitet till vattenförsörjning och avlopp med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljö.

Vänligen,

2.3.2 Privatperson.

Ny Vattentjänstplan och konsekvenser för tomtägare på Malmen.

Kommunens analys av vattenkvalitet verkar endast bygga på vattenprover från Tegelbruket och inte från Malmen där:

- Många av de enskilda brunnarna har bristande vattenkvalitet, antingen från och till, eller ständigt. Många använder därför inte sitt eget vatten som dricksvatten utan hämtar vatten i dunkar från de fåtal gemensamma tappställen som finns på området.
- Tillgången till vatten varierar kraftigt. Återkommande under året klarar många brunnar inte av att ge tillräckligt med vatten. Under en varm och torr sommar, som den 2018, sinade huvuddelen av de enskilda brunnarna
- Många fastigheter på Malmen har endast tillgång till vatten på sommaren
- Likabehandling bör gälla med närliggande områden som Tegelbruket och Kolbotten, speciellt mot bakgrund av att kommunalt vatten och avlopp är en viktig grund för beslut om ny detaljplan med ökade byggrätter.

Enligt ”Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster” anser jag att Haninge kommun är ansvariga att bygga ut vatten och avlopp även till Malmen för att säkerställa tillräcklig kvalitet avseende vattenförsörjning och avlopp med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljö.

Mvh,

2.3.3 Privatperson. Hej, Jag skrev till redan förra året innan midsommar, men jag skriver igen och klipper in samma text som då. En medlem i Malmen skrev ett inlägg i Malmens FB-grupp. Den personen har säkert mailat in inlägget men jag klipper även in det i mitt mail då jag står bakom varje ord.

Men vi börjar med vattenkvaliteten på Malmen. För drygt en vecka sedan hade jag en rörmokare hos mig. Han bor och jobbar på Dalarö och har så gjort i många, många år. När vi snackade så frågade han när vi får kommunalt. När jag sa att det ser ut som att vi inte får sa han direkt "- Va, ni på Malmen har ju sämst vatten på hela Dalarö, många på Malmen kan inte använda det bruna vattnet".

Jag har förhållandevist ganska bra vatten. MEN under tex hela jul och nyårshelgen var mitt vatten kraftigt färgat (gult). Det set ut som någon glömt att spola toaletten, absolut inget vatten du fyller i en karaff och ställer på middagsbordet, inget vatten du vill använda för att brygga kaffe osv ... Jag har en svåger som har en lokal uppe på Dalarö, där tvingas jag hämta vatten för att brygga kaffe, matlagning och för dricka. Så glöm att det är bra vattenkvalité på Malmen.

Text från mitt förra mail:

Mitt namn är xxx och jag bor på Malmens bergsstig xx, dalarö. Dvs det som kallades område 3 och som jag nu fått information om att vi blir ett bevakningsområde. För mig otroligt negativ och trist information. Har i flera år sett fram emot dagen jag skulle få kommunalt VA. Jag kan inte se någon fördel med enskilt vatten/avlopp och läser jag era dokument så verkar ju ni inte heller göra det (ex kapitel 3.2.1, 3.2.4).

- mitt vatten är delar av året missfärgat, vid mycket nederbörd, tjälen släpper osv
- jag vet inte kvalitén på mitt vatten men jag antar att den precis som ni skriver är mineralrik/kalk? Jag använder inte mitt vatten som dricksvatten och aldrig i tex kaffebryggaren.
- Med enskilt vatten är det alltid något per år som går sönder. Trots filter kommer det med lite skit som sätter igen och det går sönder här och där.

Då är man beroende av en rör-kille och det är ganska brådis, för utan vatten, ingen toalett. Tycker inte jag ska behöva anlägga utedass eller gå till något av pumphusen som finns i området och hämta vatten med hinkar. Det är 2024 !

Vidare skriver ni att Malmen är i huvudsak fritidsboende. Det vet jag inte om jag håller med om. På min väg är vi en majoritet som bor permanent. Två fastigheter är nog familjerna skrivna på annan ort men är här stora delar av året. Blev ju vanligare under pandemin och trenden har fortsatt efter. På min väg är det endast en fastighet som bara nyttjas på sommarhalvåret. Tar jag en sväng runt Hjortstigen ser det ungefär likadant ut. Finns några fler enkla sommarbus, men trenden är att när enklare bus säljs byggs det nytt som kommer att vara permanent boende , eller användas stora delar av året. Och hur tänker ni med de enklare husen? Är det ok att skicka BDT-vattnet rakt ut i en slang, eller ner i en 60 år gammal stenkista?

Jag tycker det blir orättvist och fel att dela in område 2 och 3. I någon paragraf skriver ni att "främja vattensnåla" , som gäller oss i område 3, men grannen typ 100 meter bort som råkar ligga i område 2 kan vattna på gräsmatta och odlingar osv!!!

Vad händer med byggrätten nu när vi läggs under bevakning? För det var ju också en riktigt bra grej i samband med kommunalt VA. Jag bor på 70 kvm , 60 inne-mått, en vinterisolerad stuga på 13 kvm på tomten. Har bott permanent i 16 år och det har funkat, men nu är sönerna stora, barnbarn har kommit och själva tanken är ju att dom ska kunna komma ut och hänga på Dalarö. Vidare blir jag till hösten sambo, det blir då trångt och hon har också vuxna barn med fam som vi vill samla här. Så jag hoppas att det öppnas upp för att få till exempel bygga till 40-50 kvm. Ni skriver i paragraf 3.2.4 undvika förtätning/ nya bostäder, men en tillbyggnad förtätar ju inte området. Om vi inte får rätt att bygga ut blir det även här orättvist att en granne som råkar ligga på rätt sida av gränsen får smacka upp en stor kåk. Knappast bra för värdet för vi som är på fel sida gränsen. Jag tyckte att uppdelningen i område 2 och 3 var konstig från början. Hoppas ni kan tänka om och fortsätta arbetet hela vägen upp till Malmen så vi får samma förutsättningar.

Tack för att ni tog er tid.

Som avslutning klipper jag in texten som en Malmen medlem skrev

Kommunens analys av vattenkvalitet verkar endast bygga på vattenprover från Tegelbruket och inte från Malmen där:

Många av de enskilda brunnarna har bristande vattenkvalitet, antingen från och till, eller ständigt. Många använder därför inte sitt eget vatten som dricksvatten utan hämtar vatten i dunkar från de fåtal gemensamma tappställen som finns på området.

Tillgången till vatten varierar kraftigt. Återkommande under året klarar många brunnar inte av att ge tillräckligt med vatten. Under en varm och torr sommar, som den 2018, sinade huvuddelen av de enskilda brunnarna

Många fastigheter på Malmen har endast tillgång till vatten på sommaren

Likabehandlig bör gälla med närliggande områden som Tegelbruket och Kolbotten, speciellt mot bakgrund av att kommunalt vatten och avlopp är en viktig grund för beslut om ny detaljplan med ökade byggrätter.

Enligt ”Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster” anser jag att Haninge kommun är ansvariga att bygga ut vatten och avlopp även till Malmen för att säkerställa tillräcklig kvalitet avseende vattenförsörjning och avlopp med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljö.

Kommunens svar

Kommunens planering i VA-plan och nu Vattentjänstplan är en planering och inte juridiskt bindande. Planeringar behöver ibland göras om utifrån nya förutsättningar. Kommunen har förståelse för att det får stora konsekvenser för enskilda fastighetsägare när planer ändras. Kommunens bedömning för Malmen står dock fast, att området inte är med i kommunens VA-utbyggnadsplan i denna vattentjänstplan som har en tidshorisont på cirka 12 år. Det beror på att andra områden, som Smådalarö, har prioriterats högre för VA-utbyggnad, främst på grund av sämre vattentillgång..

Underlagen som ligger till grund för bedömningen i vattentjänstplanen gällande vattentillgång kommer från SGU, Grundvattentillgång i små magasin, och gällande vattenkvalitet från prover från brunnar som kommunen fått tillgång till. Stora delar av Malmen ligger på isälvssediment som är ett jordlager som har en större magasineringsförmåga för att hålla grundvatten än områden med inga eller mycket tunna jordlager. I bedömningen i vattentjänstplanen har vattentillgången fått en större vikt än i tidigare VA-plan och prioriteringen har därför blivit annorlunda. Gällande vattenkvalitet har vissa parametrar som arsenik och bly och bakterier har vägt tyngre än t ex järn som kan ge en gulaktig färg på vattnet. Gulaktig färg kan också tyda på att brunnar är ytvattenpåverkade då humusämnen kan läcka in. Kommunens VA-rådgivning kommer att prioritera att stötta områden som är bevakningsområden i vattentjänstplanen, som Malmen, och kan ge råd till åtgärder för en förbättrad vattenförsörjning.

Bedömningen har gjorts för hela området som i vattentjänstplanen kallas Malmen vilket inkluderar både Malmen och Tegelbruket. Antal fastigheter i området Malmen i samrådsförslaget och granskningsförslaget var felaktigt och har nu korrigerats.. Korrekta siffror är att ca 150 fastigheter ingår i området Malmen i vattentjänstplanen.

Bedömningen av miljöpåverkan från enskilda avlopp är med som en parameter i bedömningen om behovet av kommunalt VA i vattentjänstplanen. Här har kommunen utgått från kartunderlag från bedömningsgrunder för små avlopp från Länsstyrelsen, typ av enskilda avlopp och om området är på eller inom en större grundvattentäkt eller större känsligt grundvattenmagasin. Malmen ligger på ett större känsligt grundvattenmagasin men många avloppslösningar består av slutna tankar för wc-vatten, vilket är en lösning med liten miljöpåverkan. Gällande enskilda avlopp är fastighetsägaren ansvarig för att följa gällande tillstånd och lagstiftning. Kommunen kommer att prioritera inventering av enskilda avlopp i de områden som är bevakningsområden.

Förfrågningar om ny bebyggelse provas mot gällande plan. Frågan om en ny detaljplan har utifrån kommunens perspektiv framför allt varit kopplat till behovet av kommunalt VA. När kommunen bygger kommunalt VA finns också ett behov av att säkerställa att områdets struktur och exploateringsgrad är varaktigt reglerad. Om kommunalt VA inte ska byggas ut är frågan om planläggning i stället mer kopplad till kommunens strategiska inriktning för bebyggelseutvecklingen. Denna inriktning uttrycks bland annat i översiktsplanen. Kommunen arbetar med en uppdatering av kommunens översiktsplan och i den processen kommer det finnas möjligheter till att lämna synpunkter.

2.4 Skogsdal

2.4.1 Privatperson. Jag har fått information från Tunatorps vägförening om att ni bett dessa informera tomtägarna i samfälligheten om den nya Vattentjänstplanen som nu är något

uppdaterad. Försökt fråga om informationen gäller alla men hänvisas då till er. Det har för mig inte gått att få någon klarhet i om informationen rör bara de delar som beskrivs som del av Hammarskogen och var gränsdragningarna då går. Vägföreningen består av fastigheter ända från Tuntorpsvägen 1 från korsningen Skogs Ekeby och som jag tidigare tolkat det så ingår inte de första 5 husen där i vad som sedan övergår till detaljplanerat område Hammarskogen utan våra bostäder ligger helt utanför detaljplanerat område. Gäller således informationen kring nya vattentjänstplanen endast de som bor längre in i området? Jag tolkar det i såna fall som att det är ännu lägre chans att vi som bor utanför detaljplanerat område inom den närmsta 15 årsplanen skall få framdraget kommunalt vatten och avlopp? Jag är medveten om att alla planer är preliminära och kan förändras men gränsdragningen för var området avgränsas är av viss vikt för planering kring ev uppdatering av vattenbrunn och förbättrat avlopp.

Kommunens svar

De fem första husen från Tunbergsvägen 1 och norrut ingår i området som kallas Skogsdal i vattentjänstplanen. Skogsdal är ett bevakningsområde i vattentjänstplanen som föreslås ha kvar enskild VA-försörjning.

2.5 Smådalarö

2.5.1 Privatperson Härmed lämnar jag, som fastighetsägare utmed Smådalarövägen, synpunkter på förslag till Vattentjänstplan – se bifogad PDF. Tacksam för bekräftelse via mail att ni emottagit dessa.

Jag som fastighetsägare utmed Smådalarövägen lämnar härmed synpunkter på granskningsförslaget till Vattentjänstplanen.

Idag har Dalarö avloppsreningsverk byggts ut och, om jag förstått det rätt, innebär mer än dubbelt så stor avloppsreningskapacitet som idag. Det nya reningsverket beräknas tas i drift april/maj i år (2025).

Kartan visar Överiktligt VA-utredning Etapp 2b Holmdalen samt befintliga VA-leningar från reingsverket längs Smådalarövägen till Skärkarlshöjden. Mina fastigheter är redovisade med blå färg.

Samtliga utredda alternativ för nya VA-ledningar redovisare en dragning utmed Smådalarövägen.

Mitt förslag och önskemål är att en prioritering sker så att de kommunala VA-ledningarna byggs ut under det närmaste året från befintliga ledningar i Smådalarövägen vid förgreningen till Skärkarlshöjden. Som en första etapp av utbyggnaden i Holmdalen.

Min önskan är att även fastigheterna utmed Smådalarövägen fram till Kovikshöjden (till mina fastigheter) ges möjlighet kopplas på kommunalt VA.

LTA-ledningar i Smådalarövägen denna sträcka skulle innebära att vägen kan bräddas- och åtgärdas – utan intrång i befintliga fastigheter och de miljömässiga fördelarna är ju väl kända.

2.5.2 Privatperson. På uppdrag av ägarna till Smådalarö Näsudden x och x lämnas följande synpunkter på förslaget till vattentjänstplan. Enligt förslaget kommer dessa fastigheter inte att få kommunalt vatten.

Vi uppmanar kommunen att ändra detta ställningstagande. Tillgången på vatten på Näsudden är begränsad. Vår brunn sinar regelbundet trots att vi är mycket försiktiga med vattenanvändningen. Vi har sedan cirka tre år installerat en bufferttank på 1 kbm för att kunna ta upp vatten ur brunnen långsammare, den lösningen var dock inte tillräcklig och problemen med att brunnen sinade fortsatte. 2023 installerade vi därför en avsaltningsanläggning. Vattentillgången är därmed numera god, men underhållskostnaderna för en sådan anläggning är betydande, även energiåtgången för driften är betydande (vilket är en i miljömässigt onödig elförbrukning). Med beaktande av det föregående och att kommunalt VA avses dras endast några hundra meter bort menar vi att det finns starka skäl för att även Näsudden ska anslutas till kommunalt vatten och avlopp.

Kommunens svar

Angående VA-utbyggnaden på Smådalarö och frågan att prioritera VA-utbyggnad längs Smådalarövägen från Skärkarlshöjden till infarten vid Kovik så tar kommunen med synpunkten i fortsatt planering för VA-utbyggnaden. Tidplanen kan dock inte forceras då det är många aspekter att ta hänsyn till och som behöver utredas innan en VA-utbyggnad, exempelvis om det behövs nya detaljplaner eller andra bestämmelser för att underlätta en dimensionering av VA-ledningsnätet.

För Näsudden kvarstår kommunens bedömning att området inte innefattas av kommunalt ansvar för VA-försörjningen. Näsudden var inte med i behovsbedömningen i vattentjänstplanen eftersom de har färre än 20 fastigheter. Vattentjänstlagens skyldighet att ordna allmänna vattentjänster gäller i större sammanhang om det finns behov. Med ett större sammanhang menas enligt praxis ofta en samlad bebyggelse av 20 till 30 fastigheter men kan variera beroende på omständigheterna i det enskilda fallet.

Med anledning av inkomna yttranden vid samrådet, och för att kommunalt VA planeras till Röudd i närheten (Nordöstra Smådalarö), har en bedömning av områdena Svinudden och Näsudden gjorts. Näsudden är ett glesare område med cirka 12 fastigheter. Vattentillgången är där bättre per fastighet och då de flesta fastigheter har sjötomt finns möjlighet att lösa vattentillgång med enskild försörjning genom avsaltningsanläggning. Näsudden medför också en dyrare VA-utbyggnad. Näsudden föreslås ha kvar enskilda VA-lösningar.

2.6 Okänt område

2.6.1 Privatperson

Jag tycker att eran så kallade vattentjänstplan är väldigt konstigt utformad i och med att man utesluter avloppet helt plötsligt. Men det är väl för att det ska bli lättare för er att slopa ett projekt man arbetat på i närmare 25 år. Jag tycker det är väldigt märkligt att man i ett område med närmre 300 fastigheter (där de flesta är permanentboende) utesluter något som har varit på gång i så många år. Hur kommer det sig?

Vi har dessutom flera som har dåliga vattenvärden till exempel arsenik. Men era provbrunnar kanske ligger på ett lämpligt ställe där varken bilar, transporter eller människor som bor och lever i närheten?

Jag skulle vilja veta vilka som har tagit fram den nya planen för både vatten och avloppsplanen och vattentjänstplanen för att se att det inte råkar finnas några kopplingar till de nya prioriterade områdena.

Kommunens svar

Av ditt svar går det inte att läsa ut vilket område du menar. Kommunens planering i VA-plan och vattentjänstplan är en planering och inte juridiskt bindande. Planeringar behöver ibland göras om utifrån nya förutsättningar. Kommunen har förståelse för att det får stora konsekvenser för enskilda fastighetsägare när planer ändras. I vattentjänstplanen har mer vikt lagts vid vattentillgång och vattenkvalitet vid behovsbedömningen än vid tidigare bedömningar.

Vattentjänstplanen och VA-planen har tagits fram av arbetsgrupper utifrån insamlat faktaunderlag. Underlagen som ligger till grund för bedömningen i vattentjänstplanen gällande vattentillgång kommer från SGU, Grundvattentillgång i små magasin, och gällande vattenkvalitet från prover från enskilda brunnar som kommunen fått tillgång till. Bedömningen av miljöpåverkan från enskilda avlopp är med som en parameter i bedömningen om behovet av kommunalt VA i vattentjänstplanen. Här har kommunen utgått från kartunderlag från bedömningsgrunder för små avlopp från Länsstyrelsen, typ av enskilda avlopp och om området är på eller inom en större grundvattentäkt eller större känsligt grundvattenmagasin.

2.7 Kyrkviken, Ornö**2.7.1 Gruvans samfällighet**

Ytterligare kommentarer till vattenplanen från Gruvans samfällighet.

Styrelsen vidhåller våra synpunkter från tidigare skrivelse, juni 2024. Utöver detta vill vi understryka att det finns risker med avsaltat vatten med avseende på cyanobakterier och brist på mineraler.

Vi ifrågasätter att det finns ett behov av 100 befintliga fastigheter i Kyrkviken som behöver anslutas till kommunalt vatten. Här borde kommunen tydliggöra vilka fastigheter som avses, där vattnet är undermåligt.

Vi ser risker för grundvattnet via kretsloppet vatten-avlopp-infiltration till mark om avsaltat vatten tillförs i processen. I synnerhet om infiltrationen sker i Gruvans tillrinningsområde.

Under 2024 har samfälligheten fått in en medlemsansökan som vi har godkänt.

Kommunens svar

Kommunen är medveten om att Gruvans samfällighet försörjer en del av fastigheterna med dricksvatten medan området i övrigt har bristande vattentillgång och vattenkvalitetsproblem gällande främst bly och saltvatteninträngning. Kommunens bedömning i vattentjänstplanen för området kvarstår, att det finns ett behov av kommunalt vatten medan området bedöms kunna ha kvar enskilda avloppslösningar. Inför fortsatt arbete med vattenutbyggnad behöver mer underlag tas fram. För alla vattenanläggningar är det viktigt att de sköts på rätt sätt.

Kommunen förstår synpunkten om att en infiltrationsanläggning för avlopp kan ge en ökad risk för föroreningar i Gruvans tillrinningsområde för vattenuttag men den frågan behandlas inte i kommunens vattentjänstplan.